

Spis treści

O dwoistej naturze miast – zamiast wstępu	11

Część pierwsza: KRYZYSOWE MIASTA

Rozdział 1. Miejskie refleksje – w poszukiwaniu natury kryzysu

1.1. Od zachwyty po pogardę – z historii refleksji nad miastem	17
1.2. Korzenie socjologii miasta – krytyka rodzących się metropolii	20
1.3. Krótka podróż z Wietrznego Miasta do Miasta Aniołów ...	25
1.3.1. Fundatorzy i ich następcy – główne szkoły w socjologii miasta	25
1.3.2. Laboratorium miejskie – Chicago	27
1.3.3. Miasto jest w nas – Florian Znaniecki i kontynuatorzy	31
1.3.4. W cieniu Marksa	34

Rozdział 2. Miasto przemysłowe – geneza, rozwój, upadek

2.1. Miasto – kłopotliwe pojęcie	45
2.2. Miasto jako proces	46
2.3. Narodziny miasta przemysłowego	50

2.4. Schyłek miasta przemysłowego	54
2.4.1. Kryzys miast – próba definicji	54
2.4.2. Geneza kryzysu miast	56
2.5. Widziane z bliska – region przemysłowy i miasto przemysłowe w czasach kryzysu	67
2.5.1. Upadek regionów przemysłowych w Europie	67
2.5.2. Górny Śląsk – zarys historii pewnej prowincji	72
2.5.3. Miasto przemysłowe – koniec pewnej epoki?	79
2.5.4. Bytom – miasto przekłete czy Wiedeń północy? Narodziny miasta przemysłowego	82

Rozdział 3. Miejski renesans, czyli rzecz o rewitalizacji

3.1. <i>Homo urbanicus</i>	96
3.2. Stare miasta w nowej szacie – rewitalizacja miast. Wokół pojęć podstawowych	100
3.3. Cenny kapitał czy balast poprzedniej epoki? Typologia obszarów zdegradowanych	105
3.4. Miasta – rewitalizacja – konkurencyjność	110
3.5. Widziane z bliska. Rewitalizacja w praktyce – przykłady ...	112
3.5.1. Doświadczenia amerykańskie	112
3.5.2. Doświadczenia brytyjskie	113
3.5.3. Doświadczenia niemieckie	116
3.5.4. Polskie zmagania z rewitalizacją	120

Rozdział 4. W poszukiwaniu klucza do bramy miasta. Słów kilka o metodologii

4.1. Czy miasta mogą upaść? Uwagi wstępne	123
4.2. Metodologia badań własnych	127
4.2.1. W poszukiwaniu korzeni kryzysu miasta	127
4.2.2. Porozmawiajmy o Bytomiu	129
4.2.3. Bytom zaklęty w liczbach	136
4.2.4. Bytom na fotografii	137

Część druga: BYTOM – UPADEK MIASTA I POLITYKA ODNOWY

Rozdział 5. W cieniu zamkniętej gruby – degradacja miasta w okresie transformacji

5.1. Bytom – miasto upadłe, czy miasto z problemami?	139
5.2. Niemiecki <i>Ordnung</i> i <i>homo sovieticus</i>	142
5.3. Zakończenie wydobywania – upadek bytomskiego przemysłu i skutki tego procesu	150
5.3.1. Bytom – byłe miasto węgla i stali	150
5.3.2. Tereny przemysłowe – przyszłościowy kapitał czy kłopotliwe dziedzictwo?	167
5.3.3. Bytom się wali – skutki eksploatacji górniczej	173
5.4. Demograficzna zapaść	187
5.4.1. Bytom się wyludnia	187
5.4.2. Bytom się starzeje	192
5.5. Bytomski bezrobotny i jego profil	197
5.6. Dickens w Bytomiu – wymiary bytomskiej biedy	205
5.6.1. W krainie „prawników ubóstwa”	205
5.6.2. Degradacja śródmieścia – gdzie się podzieli dawni mieszkańcy?	208
5.7. Dziurawa kasa miasta	211
5.8. W cieniu wielkiej polityki	215

Rozdział 6. Odnowa miasta

6.1. Lokalne władze – lokalne inicjatywy. Walka z miejskim kryzysem	222
6.1.1. Przywrócić miastu dawną wielkość	222
6.1.2. Pionierska kadencja – koniec epoki przemysłowej w mieście	224
6.1.3. Bytom miastem akademickim	226
6.1.4. Bytom miastem kultury	232
6.1.5. Bytom miastem dla nowych inwestorów	236
6.2. Bytom – wizja miasta w epoce przemysłowej	239

6.2.1. Kapitał miasta	239
6.2.2. Bytom – miasto, w którym się dobrze żyje	241
6.2.3. Bytom – miasto awangardy	247
6.2.4. Przykład pozytywnych praktyk: Digital Core – najszybsze procesory świata	249
6.3. Nowe oblicze miasta – rewitalizacja w Bytomiu	251
6.3.1. Odnowa miasta – główne założenia	251
6.3.2. Przykłady pozytywnych praktyk: Gdzie władza nie może... tam księdza posle – przykład pierwszy	253
6.3.3. Przykłady pozytywnych praktyk: Pole golfowe z szybem w tle – przykład drugi	256
6.3.4. Przykłady pozytywnych praktyk: Agora – nowe serce miasta – przykład trzeci	261
6.4. Śląskie supermiasto	266
6.5. Śmierć lokalnej polityki – oddać miasto w ręce obywateli ..	269
Miasta w mieście – zamiast zakończenia	273
Aneksy	279
Wywiad z Januszem Paczochą – prezydentem Bytomia w latach 1990–1994	279
Wywiad z Krzysztofem Wójcikiem – prezydentem Bytomia w latach 1998–2006	320
Wywiad z Piotrem Kojem – prezydentem Bytomia w latach 2006–2012	341
Bibliografia	355
Literatura	355
Wykaz dokumentów	362
Źródła internetowe	364
Spis zawartości	365
Spis wykresów	365
Spis tabel	366
Spis fotografii	367